

kongresy, konference, kursy

XXXII. KONFERENCE SOCIÁLNÍ PSYCHIATRIE

(Chrudim, 15.–17. listopadu 2012)

ZAPOJENÍ DO LÉČBY A REHABILITACE

Péče o duševní zdraví v Pardubickém kraji

V listopadu 2012 se v Chrudimi uskutečnila tentokrát již 32. konference sociální psychiatrie, kterou již po dlouhá léta tradičně pořádá sekce sociální psychiatrie. Do organizace konference se také již několik let zapojují Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví, Asociace komunitních služeb a o. s. Kolumbus jako představitel uživatelského hnutí. Novým spoluorganizátorem bylo o. s. Péče o duševní zdraví jako představitel služeb v Pardubickém kraji.

Sekce sociální psychiatrie již dlouhodobě registruje problém se zapojováním se do léčby u pacientů se závažnými psychickými poruchami, se kterým se setkávají kolegové v ambulantních praxích. Řada pacientů vypadá z ambulantní péče a průběh jejich onemocnění se dále komplikuje. Podobně je tomu i z pohledu psychofarmakoterapie, zvláště bereme-li v úvahu, že až polovina pacientů s psychózami neužívá nebo nedostatečně užívá předepsané léky. Obdobné potíže nalézáme i u psychiatrické rehabilitace. Do řady rehabilitačních programů jsou doporučováni pacienti s nízkou motivací k dosažení změn v sociálních funkcích nebo sociálních rolích a spolupráce s nimi vážne. Z těchto důvodů jsme se tentokrát zaměřili na řešení otázky, jak zlepšit zapojení lidí se závažnou duševní poruchou do léčby a rehabilitace a jak podpořit jejich motivaci. Hlavní téma konference proto také neslo název „Zapojení do léčby a rehabilitace“. Křehkost zaangażování lidí s duševními poruchami do terapeutických a rehabilitačních vztahů zpodobňovalo symbolické motto konference, kterým byla nedaleká rozhledna „Bára“, která je sestavená z nevázaných trámů a musela být znovu postavena po poničení silným větrem.

Program konference jsme uspořádali tak, aby uváděl různé přístupy a směry řešení pro zlepšení zapojení pacientů. Jedním z těchto témat je role psychoterapie a formování terapeutického vztahu pro zvýšení motivace a udržení spolupráce. Měli jsme tu čest uvést zahraničního přednášejícího P. H. Lysakera z Indianapolis v USA,

který je světově uznávaným odborníkem na tuto oblast a který přednesl sdělení s názvem „Význam syntetické kapacity pro myšlení u schizofrenie“. Přednáška uváděla koncept metakognice (mentalizace) u schizofrenních pacientů propojující výzkum s psychoterapeutickou a rehabilitační praxí. Druhým sdělením v plénu na toto téma byla přednáška V. Probstové, prezidentky České psychoanalytické společnosti, o propojení a vazbách mezi psychoanalýzou a psychiatrickou rehabilitací. V paralelních sekcích téma psychoterapie doplňovali O. Pecinová, J. Heller, P. Mirárik, I. Dimitrov, L. Dolníčková et al. Koncept připravenosti v rehabilitaci umožňuje zlepšit

indikaci pacientů do rehabilitace a propojovat psycho-terapii s rehabilitací. O. Pěč uvedl účastníky konference do této problematiky, která byla dále rozvíjena v paralelních sekcích M. Petiškovou, J. Strnadem, J. Pluhaříkovou Pomajzlovou a V. Jílkem a podrobněji prodiskutována na workshopu vedeném J. Šupou a P. Říčanem. Na rehabilitaci jako na systém byla zaměřená zvláštní paralelní sekce (S. Správková et al., L. Dolníčková et al.). Na možnosti zapojování z hlediska uživatelů upozornil J. Jaroš. Konference se také zabývala terapeutickým vztahem v ambulantní praxi a přístupy pro zlepšení adherence v psychofarmakoterapii. Plenární přednášku na téma adherence prezentoval J. Masopust a blok zaměřený na ambulantní praxi zorganizoval J. Rektor s příspěvkem vlastním, D. Vaňka a P. Bobovnicka. Zabývali jsme se též některými ucelenými postupy, které zlepšují zapojování se pacientů se závažnými poruchami, jako například asertivní komunitní léčbou nebo specifickými přístupy u duálních diagnóz. Posluchače do této oblasti uvedli svými plenárními přednáškami Z. Foitová a K. Kalina a téma podrobněji rozvinuly příspěvky v paralelní sekci (L. Březinová a P. Příhoda, P. Černá a H. Talandová, O. Blabolilová, B. Tomášová). Zapojení lidí s duševními poruchami zlepšují i edukační a aktivizační programy, jejich přehled představila E. Dragomirecká a konkrétními příklady z výzkumu a praxe je doplnili A. Blabolilová et al., H. Janečková et al., T. Fertalová et al., M. Holý a M. Páv, I. Šustrová, P. Bernhardtová et al. a L. Turková.

Konference sociální psychiatrie v posledních 15 letech mění místa svého konání. Je tomu tak proto, aby byl pod-

pořen místní region v rozvoji služeb pro duševně nemocné. Službám v příslušném regionu jsou obvykle věnovány přednášky, bloky příspěvků nebo workshopy, jsou zváni i politici daného kraje. Místem podpory byl tentokrát Pardubický kraj. P. Hejzlar vtipným způsobem uvedl posluchače do souvislostí regionu, nejen psychiatrických, ale i kulturních. Téma pak pokračovalo diskusemi v paralelních sekcích (L. Chadimová, P. Urbanová, D. Bayer a další poskytovatelé).

Významnou pozornost vyvolal na konferenci panel věnovaný transformaci psychiatrické péče, o aktualitách v této oblasti informovali J. Jaroš, M. Holý, P. Novák, O. Pěč, J. Rektor, B. Wenigová. Odborný program konference doplňoval blok příspěvků o inovaci rehabilitačních služeb o. s. ESET-HELP ve spolupráci se zahraničním partnerem, příspěvky k psychiatrické epidemiologii (L. Csémy, P. Winkler), projekce filmu „Zapomenutí“, dny otevřených dveří místního komunitního týmu (Klub Polárka), výstava a aukce obrazů o. s. Kolumbus.

Konference sociální psychiatrie jsou v posledních letech hojně navštěvovány, v tomto ročníku dosáhl počet účastníků 216, bylo předneseno 43 ústních sdělení a prezentováno 6 posterů. Již stabilní je účast kolegů ze Slovenska, tentokrát byl hostem M. Zelman, I. Dimitrov a další. Příští ročník konference plánujeme v roce 2014 s pravděpodobným místem konání v Olomouckém kraji.

V Praze dne 4. ledna 2013

MUDr. Ondřej Pěč

Předseda sekce sociální psychiatrie

Ohlasy z konference:

„Konference byla celkově velmi zdařilá. Velkou předností byl zajímavý a pestrý odborný program. Pro účastníky často nebylo jednoduché vybrat si mezi paralelními sekcemi.“

Mgr. Věra Pinkasová, o. s. Péče o duševní zdraví

„Konference v Chrudimi byla pro mně přínosná jak informačně, tak jako setkání s kolegy a přáteli. Jako výjimečný

zážitek musím zmínit přednášku Paula Lysakera, propojující neuropsychologický výzkum s psychoterapeutickým pohledem na dynamiku prožívání klientů, a přednášku Václavy Probstové, aplikující psychoanalytickou teorii na přístup k psychosociální rehabilitaci. Dalším prožitkem byl pocit naděje z pozitivních informací o probíhající transformaci psychiatrické péče v Čechách. Po dlouhé době jsem měl pocit, že světlo na konci tunelu české psychiatrie nemusí být blížící se rychlík.“

Mgr. Michal Nondek, Fokus Praha o. s.